

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0422U100148

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-08-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іжболдін Олександр Олександрович

2. Izhboldin Oleksandr O.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 09-08-2022

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, буд. 25, м. Дніпро, Дніпровський р-н., Дніпропетровська обл., 49600, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.804.02

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, буд. 25, м. Дніпро, Дніпровський р-н., Дніпропетровська обл., 49600, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, буд. 25, м. Дніпро, Дніпровський р-н., Дніпропетровська обл., 49600, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.23.17, 34.23.41, 34.23.57, 34.35

Тема дисертації:

1. Екогенетична мінливість пшениці озимої при дії гамма-променів
2. Ecogenetic variability of winter wheat under the gamma rays action

Реферат:

1. У дисертаційній роботі обґрунтовано можливості використання екогенетичної мінливості пшениці озимої під впливом гамма-променів для підвищення біорізноманіття її агроценозів на базі місцевих ресурсів з метою отримання стабільно функціонуючих високопродуктивних та якісних систем виробництва зерна. Метою роботи було дослідити еколого-генетичні основи створення високопродуктивних, якісних та стабільних агроценозів пшениці озимої шляхом підвищення біорізноманіття через індукцію гамма-

променями на базі місцевого (локального) сортового матеріалу. На основі здобутих результатів досліджень встановлено ефективність використання місцевих форм як вихідного матеріалу для індукції штучного біорізноманіття під впливом гамма-променів. На основі випробування матеріалу виділено нові вихідні форми із сортів іноземної селекції, що в перспективі здатні утворювати високопродуктивні та якісні агроценози; виокремлено ознаки, вплив на які є ефективним. Оптимальним для підвищення зернової продуктивності та якості є використання доз гамма-променів у діапазоні 100–150 Гр. Отримано врожайні мутантні лінії пшениці м'якої озимої з високими або задовільними якістьми зерна, які можна застосувати як вихідний матеріал для індукції біорізноманіття або безпосередньо як базис для створення нових стабільних високопродуктивних агроценозів з більш повноцінними харчовими та технологічними якістьми, що здатні забезпечувати необхідний рівень споживання при зниженні антропогенного тиску.

2. Dissertation is devoted to the possibilities of using ecogenetic variability under the influence of gamma-rays to increase the biodiversity of winter wheat agrocenoses on the basis of local resources to obtain stable high-grain-productive and high-quality systems. Regularities and ways of using-gamma rays as an ecogenetic factor are established. The aim of the work was to investigate the ecological and genetic bases of creating high-productive and quality stable agrocenoses of winter wheat by increasing biodiversity through gamma-rays induction based on regional (local) varieties material. According to the results of scientific research at different levels of the organization of agrocenoses of cereals for the first time showed the relationship between variability at the cellular level and the consequences for the plant organism as a whole in terms of variability in characteristics; determined traits of depression for varieties of regional (local) breeding for the possibility of their use as source forms under the action of gamma rays; establishing the prospects for the use of local resources to increase artificial biodiversity in terms of total variability and stability in the mutation process; identified features of the emergence of new plant forms depending on model traits and genotypic features; the comparison of local and leading European material from the point of view of formation of stable high-yielding and high-quality agrocenoses of winter grain in the conditions of climate change is investigated; inserted key parameters that can be improved due to the mutation process for gamma rays; the mechanisms of formation of the basic economic and valuable traits of bread wheat and features of change in realization at mutational processes are defined; improved method of monitoring mutagenic activity by determining chromosomal aberrations, modeling mutagenic depression in the first generation under the influence of non-specific genetically active factors, methods of using gamma-rays to obtain promising useful forms with inherited changes, ways to improve the formation process using local material; received further development of methods for using moderate doses of gamma-rays depending on the genotype of the original form, methods for evaluating the effectiveness of physical mutagens in the context of adequate source material, methods for assessing productivity and grain quality of winter wheat.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Назаренко Микола Миколайович
2. Nazarenko Mykola M.

Кваліфікація: 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Писаренко Павло Вікторович
2. Pysarenko Pavlo V.

Кваліфікація: 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лихолат Юрій Васильович
2. Lykholat Yuriy V.

Кваліфікація: 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ткаліч Юрій Ігоревич

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ткаліч Юрій Ігоревич

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.